



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ០៦ អនក

សារលិខិត

របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ក្នុងឱកាសខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី១៣១ នៃទិវាពលកម្មអន្តរជាតិ
ថ្ងៃទី១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

បងប្អូនកម្មករនិយោជិតនិយោជក និងជនរួមជាតិទាំងអស់ជាទីស្នេហា!

តាងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយយ៉ាងក្រៃលែង ចូលរួមជាមួយបងប្អូនកម្មករនិយោជិត និយោជក និងជនរួមជាតិទាំងអស់ ក្នុងឱកាសនៃការប្រារព្ធខួបអនុស្សាវរីយ៍ លើកទី១៣១នៃទិវាពលកម្មអន្តរជាតិ១៤សកា ក្រោមប្រធានបទ «ដើម្បីសន្តិភាព ការងារ មុខរបរ និងអភិវឌ្ឍន៍»។ ទិវាពលកម្មអន្តរជាតិ ត្រូវបានប្រារព្ធជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីឧទ្ទិសដល់ចលនាកម្មករអន្តរជាតិដែលបានកើតឡើង នៅក្នុងប្រទេសមួយចំនួនតាំងពី១៣១ឆ្នាំមុន ក្នុងការទាមទារឱ្យមានការកែលម្អលក្ខខណ្ឌការងារនិងជីវភាព របស់ប្រជាពលករ ហើយព្រឹត្តិការណ៍នេះ បានក្លាយជាព្រឹត្តិការណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិជារៀងរហូតមក។

នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង ទិវាពលកម្មអន្តរជាតិថ្ងៃទី១ ខែឧសភា ត្រូវបានប្រារព្ធឡើងជារៀង រាល់ឆ្នាំចាប់តាំងពីថ្ងៃដោះពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ថ្ងៃទី០៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ រហូតមក លើសពីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏បានកំណត់យកថ្ងៃឈប់សម្រាករបស់មន្ត្រីរាជការ និងកម្មករនិយោជិតផងដែរ។ ទន្ទឹម នឹងនេះ ក្នុងនាមជាសមាជិកអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ យើងមានមោទនភាពណាស់ដោយកន្លងមក កម្ពុជាបាន ផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិខាងការងារចំនួន ១៣ រួចហើយ ក្នុងនោះមានអនុសញ្ញាស្នូលទាំង ៨ ទៀតផង ដែលនេះគឺជាកត្តាមូលដ្ឋានក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់កម្មករនិយោជិត ហើយដែលកម្ពុជាក៏ជាប្រទេសមួយដែលបាន អនុវត្តតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិខាងការងារដ៏ខ្ជាប់ខ្ជួន ជាពិសេសព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវបានបោះ ឆ្នោតជាសមាជិកពេញសិទ្ធិនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ (ILO) សម្រាប់អាណត្តិឆ្នាំ២០១៤- ២០១៧ជាលើកដំបូងក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដាក់ចេញនិងអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី១ និងទី២ និងបានបន្តដាក់ចេញយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធ

ភាពនៅកម្ពុជា សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៥នៃរដ្ឋសភានេះ ដោយផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង លើកំណែទម្រង់លើគ្រប់វិស័យ។ សន្តិភាពនិងស្ថិរភាពនយោបាយ ត្រូវបានធានារឹងមាំដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម។ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាសម្រេចបានកំណើនថេរជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ៧% អត្រាភាពក្រីក្រ របស់ប្រជាជនត្រូវបានកាត់បន្ថយមក ១៣,៥% និងអត្រាអត់ការងារធ្វើចំនួន ០,៧% ។ កម្ពុជាបានប្តូរពីប្រទេស ដែលមានចំណូលកម្រិតទាប ទៅជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប និងកំពុងឈានទៅជាប្រទេសមាន ចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០។

ជាមួយគ្នានេះវិស័យការងារ ការអនុវត្តលក្ខខណ្ឌការងារនិងសុខដុមនីយកម្មទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈកាន់តែ មានភាពប្រសើរឡើងតាមរយៈប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធអធិការកិច្ចការងារដែលបានបង្កភាពងាយស្រួល និងទទួលបាន ការពេញចិត្តពីសំណាក់កម្មករនិយោជិត និងនិយោជក នៅតាមសហគ្រាស និងគ្រឹះស្ថាននានា។ បញ្ហាកូដិកម្ម បាតុកម្មត្រូវបានអន្តរាគមន៍ដោះស្រាយដល់ទឹកនៃង សំដៅរក្សាបាននូវភាពសុខដុមក្នុងដំណើរការផលិតកម្ម និង ទប់ស្កាត់សកម្មភាពល្មើសច្បាប់។ តាមរយៈយន្តការពិភាក្សាជាលក្ខណៈត្រីភាគី ប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមាសម្រាប់ កម្មករនិយោជិតផ្នែកវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរសំលៀកបំពាក់ និងផលិតស្បែកជើងក្នុងឆ្នាំ២០១៧ បានកើនពីចំនួន ១៤០ដុល្លារអាមេរិក ទៅ១៥៣ដុល្លារអាមេរិក កើន៩,៣% បើគិតប្រាក់អត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀតកម្មករ និយោជិតម្នាក់ៗអាចទទួលបានប្រាក់ចំណូលពី១៧០ ទៅ១៨១ដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយខែ។ កម្មករនិយោជិតក៏ ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការបញ្ចុះតម្លៃអគ្គិសនី និងទឹក ព្រមទាំងច្បាប់ភតិសន្យាពិសេស ដែលគ្រប់គ្រងលើការ ជួលផ្ទះឱ្យកម្មករនិយោជិត និងសិស្ស និស្សិត។ ផ្នែករបបសន្តិសុខសង្គម រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានចេញអនុក្រឹត្យលេខ ០១អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់ជន ទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ កម្មករកម្មការិនីនិងទទួលបានរបបថែទាំសុខភាពផង ដែរ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានរៀបចំឱ្យមានរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខ ភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន តាមរយៈព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២១៧/ ០៧៨ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រី រាជការសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន។

ក្នុងការអភិវឌ្ឍមុខរបរនិងការងារ រាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំរៀបចំនិងជំរុញការវិនិយោគ ដែលបានបង្កើត ឱកាសការងារសម្រាប់កម្មករនិយោជិតរាប់ម៉ឺននាក់ និងបានដោះស្រាយកម្លាំងពលកម្មថ្មីជាច្រើនដែលត្រូវចូល ក្នុងទីផ្សារការងារ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវ «គោលនយោបាយជាតិស្តីពីមុខរបរនិងការងារឆ្នាំ២០១៥- ២០២៥» ដែលមានចក្ខុវិស័យលើកកម្ពស់ជីវភាព និងភាពថ្លៃថ្នូររបស់ពលរដ្ឋគ្រប់រូបប្រកបដោយសមធម៌ មានភាពស៊ីចង្វាក់គ្នាទៅនឹងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ផងដែរ ដោយផ្ដោតជាសំខាន់លើសសរស្តម្ភបីគឺ (ទី១) ការបង្កើនឱកាសការងារសមរម្យ និងមានផលិតភាពការងារខ្ពស់ (ទី២) ការជំរុញការអភិវឌ្ឍជំនាញ និងធនធានមនុស្ស និង(ទី៣) ការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចទីផ្សារការងារ។

បងប្អូនកម្មករនិយោជិតនិយោជក និងជនរួមជាតិទាំងអស់ជាទីស្នេហា !

ជោគជ័យតាមចក្ខុវិស័យ និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺសុទ្ធតែមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម និងសុឆន្ទៈពីសំណាក់អង្គការវិជ្ជាជីវៈរបស់កម្មករនិយោជិតនិយោជក ក៏ដូចជាអង្គការអន្តរជាតិជាដៃគូផងដែរ។ ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមកោតសរសើរចំពោះការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ជាពិសេសក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រុមការងារផ្នែកទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ គណៈកម្មការប្រឹក្សាការងារ គណៈកម្មការសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាកូដកម្មបាតុកម្មនៅតាមគ្រប់មុខសញ្ញា ដែលកន្លងមកនេះបានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការបង្ការទប់ស្កាត់កូដកម្ម បាតុកម្ម និងដោះស្រាយវិវាទការងារដោយសន្តិវិធី សំដៅលើកកម្ពស់ការយោគយល់គ្នាក្នុងទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ រវាងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំសូមធ្វើការអំពាវនាវចំពោះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជរដ្ឋាភិបាលគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ក៏ដូចជានិយោជក កម្មករនិយោជិត សមាគមនិយោជក អង្គការសហជីព ព្រមទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ សូមយកចិត្តទុកដាក់លើប្រការដូចខាងក្រោម៖

១-បន្តខិតខំលើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌការងារឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការងារច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម ជាពិសេសអនុវត្តអនុក្រឹត្យលេខ០១អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាព សម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារចាប់ពីឆ្នាំ២០១៦ និងកសាងបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់ដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធរបបសោធននៅឆ្នាំ២០១៧ នេះ ព្រមទាំងរៀបចំដាក់ឱ្យអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ស្របតាមស្មារតីព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២១៧/០៧៨ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន។

២-បន្តពង្រឹងយន្តការអធិការកិច្ចការងារឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាព ពង្រឹងសុខដុមនីយកម្មទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចស្របច្បាប់របស់កម្មករនិយោជិត និងនិយោជក ព្រមទាំងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពវិធានការការពារទប់ស្កាត់កូដកម្ម បាតុកម្ម និងដោះស្រាយវិវាទការងារដោយសន្តិវិធី និងស្របតាមនីតិវិធីច្បាប់ជាធរមាន បទប្បញ្ញត្តិ និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធវិស័យការងារ។

៣-បន្តពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិខាងការងារ និងរៀបចំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការងារលើចំណុចមួយចំនួនមានជាអាទិ៍ ប្រភេទកិច្ចសន្យាការងារ ការងារវេនយប់ លក្ខខណ្ឌការងារសម្រាប់ស្ត្រី និងការហ្វឹកហ្វឺនកូនជាង។ ជំរុញរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីជម្រះក្តីវិវាទការងារ ព្រមទាំងរៀបចំតាក់តែងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យការងារសំដៅធានានិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលក្ខខណ្ឌការងារ សុខភាព និងសុវត្ថិភាពការងារ និងភាពសុខដុមនីយកម្មក្នុងទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ។

៤-បន្តអនុវត្តកម្មវិធីពិភាក្សាប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមាប្រចាំឆ្នាំ តាមរូបមន្ត និងយន្តការត្រីភាគីដែលគ្រប់ភាគីទទួលបានកន្លងមកក្នុងការកំណត់ការដំឡើងប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា សម្រាប់កម្មករនិយោជិតផ្នែកវាយនភ័ណ្ឌ កាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ និងផលិតស្បែកជើង។

៥-បន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពសេវាកម្ម និងការពារសិទ្ធិពលករកម្ពុជានៅបរទេស ព្រមទាំងទប់ស្កាត់ការធ្វើ ចំណាកស្រុកដោយខុសច្បាប់ ទាំងប្រថុយប្រថាន ដោយចាត់វិធានការម៉ឺងម៉ាត់ចំពោះជនជាមេខ្យល់ ដែល ប្រើឧបាយកលអូសទាញ ឬបោកបញ្ឆោតប្រជាពលរដ្ឋ។

៦-កម្មករនិយោជិត យុវជន និងមាតា បិតា គួរបញ្ជូនកូនចៅទៅទទួលការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស វិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីលើកកម្ពស់ជំនាញ ផលិតភាពការងារ និងមានសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង។

៧-សូមបងប្អូនកម្មករនិយោជិត និងជនរួមជាតិទាំងអស់ អញ្ជើញទៅបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ នៅថ្ងៃទី០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ខាងមុខនេះ ឱ្យបានគ្រប់ៗគ្នា ដើម្បីបំពេញភារកិច្ច និងសិទ្ធិជាពលរដ្ឋនៃ ប្រទេសមួយដែលប្រកាន់យកនូវលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ។

៨-សូមយកឱកាសទិវាពលកម្មអន្តរជាតិ ១ ឧសភា នេះធ្វើការរៀបចំសកម្មភាពវប្បធម៌សិល្បៈ ការលំហែ កំសាន្តរីករាយ តាមលទ្ធភាព និងលក្ខណៈសម្បត្តិរៀងៗខ្លួន ហើយជៀសវាងឱ្យបានដាច់ខាតនូវការធ្វើសកម្មភាព នានា ដែលនាំឱ្យខានដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងបរិយាកាសសប្បាយរីករាយរបស់សង្គមជាតិ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរជូនដល់បងប្អូនកម្មករនិយោជិត និងជនរួមជាតិដែលកំពុងធ្វើការទាំងក្នុង និង ក្រៅប្រទេស ក៏ដូចជាអស់លោក លោកស្រី ជានិយោជក និងនិយោជិតបរទេសជាមន្ត្រីអន្តរជាតិ និងអង្គការមិន មែនរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ដែលកំពុងស្នាក់នៅ និងបំពេញភារកិច្ចក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នូវពុទ្ធពរទាំងបួន ប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ៥ ឆ្នាំ ២០១៧



នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន